Vera Leier om att använda sociala medier i språkundervisningen

Talmanus på svenska

Skolverket: Vi vill välkomna Vera Leier till Skolverket och till den här podcasten, som ska handla om att använda sig av sociala medier i språkklassrummet. Du är forskare och tysklärare. Kan du berätta lite för oss om ditt arbete?

Vera: Ja, hej! Tack så mycket. Jag använder sociala nätverksplattformar under mina tysklektioner i Nya Zeeland, så jag undervisar universitetsstudenter på grundnivå från nivå A1 till B2 enligt den Gemensamma Europeiska Referensramen för Språk (GERS), och 2011 började jag att använda mig av sociala nätverkssidor, främst Facebook, på mina lektioner. Jag ville hitta ett sätt… Det fanns två anledningar till att jag ville börja använda dem, för mina studenter var tvungna att göra ett stort prov i slutet av terminen efter tolv veckors undervisning, och en del av provet var en skrivuppgift. Särskilt på mellannivån, där jag började använda sociala medier, var de tvungna att skriva 80 ord på tyska, vilket de tyckte var ganska svårt. Jag ville ha ett verktyg där studenterna hade möjligheten att regelbundet skriva på tyska på ett mer informellt sätt, så jag integrerade det som en del av min helhetsbedömning av kursen genom en uppgift om sociala medier. Jag bad studenterna att skriva fem inlägg under en period av tolv veckor och skriva till de andra. De skulle skriva inlägget och lägga till en bild eller en video och de skulle läsa två eller tre inlägg från medstudenter och kommentera dem. Den andra anledningen till att jag använder sociala nätverk i min undervisning är att skapa mer sammanhållning i gruppen och bygga upp en gruppkänsla, för inom mina tyskkurser på universitetet känner de inte varandra när de påbörjar kursen, för de kommer från olika institutioner och de råkar ha tyska med mig tre eller fyra gånger i veckan. Att använda sig av plattformen var väldigt effektivt för att få dem att lära känna varandra bättre, för inläggen – jag använde dem på nybörjarnivå och på mellannivån. Det var till exempel ”skriv om dig själv”, ”lägg upp en video om dig själv”, ”skriv om dina fritidsintressen/din familj/vad du gillar och inte gillar”, så studenterna blev faktiskt ett väldigt sammanknutet lag mot slutet av terminen, och de använde plattformen inte enbart för de uppgifter som de var tvungna att göra utan även för mer privat kommunikation, som att informera om evenemang eller att ge varandra råd om grammatik, och det tyckte jag verkligen om. Det är vad jag forskade om.

Skolverket: Okej, så några av de saker som du kom fram till i din forskning var att studenterna började att använda språket på ett mer informellt sätt och att det byggdes upp en känsla av social närvaro bland studenterna. Var det något annat som du kom fram till som kanske förvånade dig?

Vera: På Facebook, och senare använde jag även Instagram, blev jag förvånad. Som jag sade förut var en del av min uppgift att studenterna skulle kommentera varandras inlägg, vilket var hur jag tyckte att de skulle göra för att få in den skriftliga delen, och jag blev förvånad över att studenterna inte var så pigga på att kommentera varandra i skrift, utan de använde sig till exempel av de resurser som den sociala nätverkssidan erbjöd, som gilla-knappen och sett-knappen. Som du vet finns det i facebookgrupper en sett-knapp, och om man klickar på inlägget som lagts upp så dyker ditt namn upp under rubriken ”sett”. Studenterna var väldigt medvetna om vilka som hade tittat på inlägget och inom vilken tidsram de hade tittat på det, och jag blev förvånad över det här räknas som kommunikation för studenterna och att de är väldigt medvetna om hur snabbt någon kommenterar något, eller inte kommenterar det, utan gillar det, vilket är starkare än att de bara har sett det, men de blir väldigt besvikna om ingen har sett eller gillat ett inlägg så att namnet syns. Då känner de sig försummade. Det är rätt så intressant. Vad mer förvånade mig? Jag blev också förvånad över att

läraren var så gillad, vilket i början var lite obekant för mig. Om jag som lärare och forskare syntes mycket på den här plattformen, vilket jag tyckte var studenternas plattform, och jag lade upp det så att studenterna var självständiga. Jag gjorde studenterna till administratörer så fort som möjligt och de var tvungna att ta hand om facebookgruppen. De var tvungna att anpassa den. De var tvungna att sätta en tysk flagga längst upp på några av bilderna, och så fick jag reda på genom mina enkäter och intervjudata att studenterna tyckte om lärarinput, för de kände sig mer sedda och mer uppskattade om läraren faktiskt var med online och också fyllde i uppgifterna som exempel. De ville veta om mig också, vilket var väldigt trevligt.

Skolverket: Om man är språklärare och är nyfiken på det här och kanske vill prova på något liknande, vad finns det för utmaningar som man kan stå inför? Har du några råd eller idéer?

Vera: Man har alltid studenter som inte vill skriva något inlägg på en facebooksida på grund av privata skäl. Det får man vara medveten om. Jag lägger alltid upp en alternativ plattform på den lärplattformssida som jag har via mitt arbete, och studenterna kan lägga upp inlägg i ett specifikt forum som jag startar. Det är något som man kan tänka på. I övrigt kan man tänka på etiskt samtycke, som man måste ha om man vill forska om sina studenter, så vid min institution behöver jag ha etiskt samtycke. Det blir antagligen bara hälften av studenterna i kursen som ger dig etiskt samtycke att ge dig material om vad de gillar.

Skolverket: Okej, vi talar om att lära sig språk, och du tog upp några andra sätt att kommunicera, såsom bilder, gilla-markeringar och sett-markeringar, där man kan visa att man har sett något. Hur kopplar man det till att lära sig språk?

Vera: Jag har till exempel en uppgift som jag använder med Instagram som plattform och som jag använder som ett interkulturellt verktyg. Jag ber studenterna som kursens sista uppgift att via Instagram ta fram sex föremål, till exempel i Christchurch, Nya Zeeland, som påminner dem om Tyskland. Det kan vara bilar, det kan vara mat, och de var tvungna att ta fram sex föremål och lägga upp dem på Instagram, och de var tvungna att visa upp det vid slutet av terminen som en sammanfattande presentation. Det handlar om medvetenhet om andra kulturer i din egen kulturella miljö, så jag tycker att det är ett ganska kraftfullt verktyg som man kan använda. Man använder sin visuella litteracitet genom att överföra det.

Skolverket: Du talar också om att studenterna ibland borde bli mer producenter på internet snarare än konsumenter. Kan du säga något om det och kanske om språknivåer som kan vara passande för den här sortens arbete?

Vera: Ja, i fråga om nivåerna, som jag sade har jag provat på Facebook och Instagram och de kurser som jag har tillgång till för min forskning är A1- till B2-nivå enligt GERS. Jag såg att facebookuppgiften passar bättre för nybörjar- och medelnivåerna, på grund av det ordförråd som de kan använda på nybörjarnivå. De kan använda nya ord, och det blir spännande, för de kan använda dem för ett visst syfte. På medelnivån är det fortfarande en plattform där de kan använda mer avancerat ordförråd, även om de inte skriver så mycket, men på de mer avancerade nivåerna är det inte en plattform där de kan använda språket så mycket, tycker jag. Jag tycker att instagramuppgiften som jag har använt passar bättre för de mer avancerade nivåerna, för de sammanställer en presentation och de pratar fritt om den och om vad de har fått fram. De sätter in det i ett sammanhang. De måste använda sig av sina kunskaper i att hashtagga för att hitta ytterligare information om sina föremål för att underbygga det.

Ofta hamnar de på tyska webbsidor där de bör förstå språket. De behöver ha en språknivå som gör att de kan förstå det de läser, så det skulle jag säga: Instagram för högre nivåer och för lägre nivåer Facebook. Och när det gäller den andra frågan och framtiden, som jag sade är studenterna väldigt tunga konsumenter av internetkällor dygnet runt, så de tittar alltid på olika saker. Jag kan bara se det från ett Nya Zeeland-perspektiv. De tittar på Instagram, de använder Snapchat och tittar på vad de får upp, men det är väldigt lite produktion på ett reflekterande sätt, tycker jag, så jag tycker att särskilt Instagram, eller ett verktyg som Instagram, som YouTubekanaler, är ett väldigt kraftfullt verktyg för att lära studenterna om multilitteracitet och digital kompetens. Man ska hitta visuella bilder, man ska reflektera etiskt över om man kan använda något måste man kunna förändra det, man behöver kunskaper i att hashtagga för att hitta mer information, sökningslitteracitet, och jag tycker att skolor är ett ställe där man ska få elever att reflektera över hur de använder internet på andra sätt än att göra uppgifter där de för in något från internet.

Skolverket: Och med produktionen kommer en annan sida av lärandet, som är återkoppling, och som vi inte har pratat om. Har du några råd eller tips om återkoppling när det gäller den här sortens arbete?

Vera: Studenterna ger mig regelbundet återkoppling, och studenterna tycker om de uppgifter som jag ger dem. Det de tycker bäst om är att skapa en gruppkänsla. De känner sig mer sammankopplade. De tycker om det som en plattform för att nå ut till andra människor, för de flesta läser inte sin e-post, och ibland har de inte, i Nya Zeeland – jag vet inte hur det är här, men ibland använder de inte ens sitt mobilnummer längre, utan de kommunicerar via sociala medier, så det är ett lättare sätt att prata med varandra utanför lektionerna. De har en väldigt stark känsla av samhörighet med den tyska miljön. De känner sig mer som en del av den här tyska ön som vi har skapat genom att använda sociala nätverk, men det finns också negativ återkoppling på Instagram, för de visste inte så mycket om att producera Instagram för lärande. De tyckte att det var ganska svårt.

Skolverket: Det är intressant att du började tala om hur studenterna ger dig återkoppling. Vilken typ av återkoppling ger du studenterna på deras uppgifter?

Vera: Jag brukar ge dem återkoppling, om vi går tillbaka till Instagram, så ger jag dem ett betyg på sin presentation, och jag använder Instagram som ett medierat verktyg för att visa upp den, så jag tittar på deras reflekterande uppsats och ger dem ett betyg på hur bra den är och på deras muntliga förmåga överlag, så det är ganska traditionell återkoppling som jag ger dem. För facebookuppgiften ger jag dem återkoppling genom gilla-markeringar och ibland korta kommentarer. Jag anpassar mig till den kommunikation som studenterna har, och i slutet samlar jag ihop fel som de brukar göra och ger dem generell anonym återkoppling en gång i veckan på lektionen, och de ska rätta de här felen, som jag visar dem via projektor.

Skolverket: Okej, har du ett sista råd till lärare som skulle vilja prova på det här?

Vera: Ja, jag vill uppmuntra alla till att använda sociala medier i undervisningen. Det är väldigt roligt. Studenterna tycker mycket om det, och de tycker om att lära känna varandra och läraren bättre. De är väldigt stolta över att vara administratörer för gruppen, så det är ett mycket bra och kraftfullt verktyg som jag rekommenderar både lärare och studenter att använda.

Skolverket: Tack så mycket, Vera, för att du kom hit.

Vera: Tack